

רבינו חננאל

לשמו ובשניה שלא לשמו
שהרי ארבעתן העבודות
מהן ואפילו לרצי מאיר
י דסיפא דמתניתין קיימא

שְׁלֹא שָׁמְנוּ וְשָׁמְנוּ מִיִּבְעִיָּא. וְהָיָה
כִּי נָמִי אֲמַרְי' בַּעֲבֹדָה אַחַת
חִקְּסִי לִיה הִכִּי הִשְׁתַּח לָשְׁמוּ וְשָׁלָא
לָשְׁמוּ פִּסְלוּ שָׁלָא לָשְׁמוּ וְשָׁמְנוּ מִבְּעִיָּא
לְפָנֵי ר' מֵאִיר דְּפִלְגִי בִּלְשָׁמוּ וְשָׁלָא
לָשְׁמוּ מֵאִיר לָשְׁמוּ וְלָשְׁמוּ מִדֹּד
דְּלִיכֵי עֲפֹס לָשׁוֹן רָשָׁאוֹן יִיזִיל דְּהִי
בַּעֲבֹדָה אַחַת מִיִּירִי קֹא מִשְׁמַע לָן
כְּמוֹ שְׁפִירֵשׁ בְּקוּץ' דָּלָא אֲזִילִין בְּתַר
לָשׁוֹן אַחֲרוֹן [דְּוֹקָא] לְאִפּוֹקִי מִבֵּין נֶסֶס
דְּהִי לִיה בְּפֶרֶק צִית כּוּר (ד' קה).
מִפּוֹס לָשׁוֹן אַחֲרוֹן לְגַמְרִי לְבָטֵל
דֶּרֶשָׁאוֹן וְר' מֵאִיר מִפְּרָשׁ בַּעֲבֹדָה אַחַת
אֲחִי שְׁפִיר דְּהִי שָׁלָא לָשְׁמוּ וְלָשְׁמוּ אֲגַב
לָשְׁמוּ וְשָׁלָא לָשְׁמוּ כִּיּוֹן דְּשִׁמְשֵׁי בַּעֲבֹדָה
אַחַת אֲבָל בְּשִׁמְיָא עֲבֹדוֹת דְּרִישָׁא
הַפְּסוּל בְּזִרְיָקָא וְסִיפָא הַפְּסוּל בְּשִׁחִטָּה
לֹא דִמּוּ אֲהַדְדִּי וְלִית לִיה לְמַתְנִי' אֲגַב
רִישָׁא: **שְׁרָהֲנוּ** שְׂמִיא אַבּוּבִיָּין.
פִּי' רִשָּׁי לְחֹלֶה וְלֹקוֹן וְאִין מְנוּיִין עֲלֵיו
אֲלֵא הֵן וְקִישָׁא אִם כֵּן מֵאִי אִירִיא
שָׁלָא לְאֲזִילֵי אֲפִי' סָתַם מֵאִי פִּסְלוּ
כִּיּוֹן שְׂאִין לֹו אֲזִילִין וְנִרְשָׁה דְּמִיִּיר
דִּישָׁא נָמִי מְנוּיִים אַחֲרִים:

פסק

1. לעולם בשמי עצודות.
 2. וזה קמייטא: איידי דסנא
 3. מעצודה לעצודה כלעגיל
 4. לחולה ולזקן שאין יכולין
 5. פסול. דליא לפי אכלו
 6. נזיון. ימנו עליו חצורה
 7. לכל ערל לא יאכל בו (De)
 8. הוא דאליא: רישא נמי
 9. תחשבה אחת מיירי ליכא
 10. מ' מאיר: אי בשמי עצודות
 11. שחטו לאוכליו ע"מ לזר
 12. וזקן פוסלת בזריקה דבשמי
 13. חטאת דהנ"ל. דה משה
 14. בעינן הכא דלימנו דזר
 15. שחטתה. ולחמן [כס] מפ

ברישא והדר לשמו הא צין לר' מאיר
 צין לר' יוסי אפילו בעבודה אחת
 מיפסיל לר' מאיר דהא אמר תפוס
 לשון ראשון לרבי יוסי נמי מיפסיל
 דהא ר' יוסי אף בצמר אית ליה
 כלומר תחלת דבריו של אדם וסופן
 בזיון דעמו נתפסת וכולן מתחיימין:
אלשמו ושלא לשמו. דאי בעבודה
 אחת נמי פסיל ליה מתני' תו לא
 מיתוקמא כרבי מאיר דאמר תפוס
 לשון ראשון ולשון אחרון לא חייל:
אי נימא דקדאני. שחט וקיבל והלך
 וזרק כולן שלא לשמו ולאו ק"ו קאמר
 למא לא בזבוליה אלא כהן קי"ל נוצחי'
 בעשה תפוס קמייתא דהא דהוציא צבאי'
לעולם. סיפא נמי דקמני לשמו ושלא
 לשמו בשתי עבודות. ודקשיא לך היינו
 רישא לא תיקשי רישא מיירי דכי שחט
 חישב זה לשמו וכשזרק חישב זה
 שלא לשמו וסיפא מיירי דבשעת
 שחיטה שחט תרתי מחשבות חדא
 על השחיטה לשמו וחדא על הזריקה
 שלא לשמו: **דאמר ריבוי שוחט לשמו.**
 על מנת לזרוק שלא לשמו והכא ליכא
 למימר תפוס לשון ראשון דהא אעבודה
 אחרייתא קאי לשון שני וקא משמע לן
 מתני' דמחשבין מעבודה לעבודה
 כלומר דמחשב בשעת עבודה זו על
 חביתה לעשותה במחשבת פסול נפסל
 מיד ואפילו לא עשה השניה במחשבת
 פסול כמו שחיתק(ה): **והיינו צעיא דרב**
פפא. דאמר מחשבים מעבודה
 לעבודה בשחיתק קדשים צפ"ק (ד' י')
 דאמרין: התם מתקיף לה רב פפא
 ילמא הא קמ"ל דמחשבין מעבודה
 לעבודה: **השאר לשמו ושלא לשמו.**
 דעבודה ראשונה בבשרות אמרת פסול
 במחשבת עבודה שניה: **שלא לשמו**
ולשמו מיציעיא. דכיון דנפסל בעבודה
 ראשונה מהיכן יחזור ויזכר: **אלא**
לאו בעבודה אחת. ותנא לשמו ושלא
 לשמו לאפוקי מדריש למי דאמר
 תפוס לשון ראשון ותנא שלא לשמו
 ולשמו דלא תימא תפוס לשון אחרון
 דהא הדר ציה מקמא וכי שחט
 אהאי צתתא קא שחט קמ"ל דר' יוסי
 הוא דאמר בכל דבריו אדם נתפס
 ולא הדר ציה אלא אתרבייהו איכיון:
ומדיסא. שלא לשמו ולשמו בעבודה
 אחת קאמר דבשתי עבודות לא
 איצטרך: **רישא.** דלשמו ושלא לשמו

נמי אף בעבודה אחת ור' יוסי ודקש' לך פשיטא הא איפסיל ליה מ לשמו ושלא לשמו. לשמעינ דמחשב חנא נמי שלא לשמו ולשמו: שלא לאור לאכול בית ואין צו מניין אחרים אל כתיב (שמות יב) הראוי לאכול: שלא מילה והו פסולין מלאכול פסם דכתיב

א. עיין תוס' שאנן סג.
ב. [ד]היכן מצינו למימר
דמתניתין דקתני לאוכליו
ושלא לאוכליו בשתי
עבודות, שחטו לאוכליו
ע"מ שיתכפרו שאינם
אוכליו, הא איהו ס"ל
דפסול ובמתניתין קתני
כשר. תוס' שאנן.